

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 3949—56).

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Alberti: Naar der nu bliver Spørgsmaal om Lønningerne til Retsbetjentene efter den nye Indretning, vil jeg paa ingen Maade komme ind paa Enkelthederne. Jeg vil ikke undersøge, om de forskjellige Grader i Lønningsystemet, som Forslaget opstiller, kunne anses for at være passende. Det er godt nok at bemærke, hvorledes den høitærede Minister selv erkjender, at Lønningerne maa medtage en meget større Sum, end det nu er Tilfældet. Hvorvidt det vil blive muligt, naar Loven engang træder i Kraft, at faae forhøiede Lønninger navnlig af den Størrelse, som Forslaget bringer frem, er dog vist meget tvivlsomt, ialtsald efter Sagernes Stilling for Diebliffet. Der foreligger jo her i Tinget et andet Forslag fra Justitsministeren om forhøiede Lønninger til Retsbetjente og derhos en Betænkning fra Folkethingets Udvalg, som gaar ud paa at modsætte sig den forøgede Lønning til Retsbetjente. Saaledes staar Sagen jo for Diebliffet; om den vil indtage en anden Stilling, naar det bliver Ulvord med at votere Lønninger til de nye Retsbetjente, er det vanskeligt for mig at sige Noget om. Jeg kan derfor heller ikke nu have nogen bestemt Mening om, hvormeget Lønningerne ville komme til at overstige den Hovedsum, der nu bruges til Retsbetjentenes Lønning, hvad enten den bestaar i fast Lønning eller i Sportler. Saa har den meget ærede Minister ment, at Forsørgelsen vil for Statskassens Vedkommende blive ialt 500,000 Kr. om Aaret. Det er jo et meget stort Tillæg paa 1½ Million, idet det giver 33 pCt. mere; men desuden kommer der jo andre betydelige Tillæg til, som neppe af den høitærede Minister kunne være indbefattede under de 500,000 Kr., som han anser for at være Tillæg. Jeg mener dermed, at Pensionsbyrden bliver meget forøget ved den nye Retsordnings Indførelse, og jeg er overbevist om, at det vil vise sig i en dødbelt Henseende. For det Første vil en stor Del af de nuværende Retsbetjente tage deres Afsted og gaa paa Pension og mulig vedblive at være pensionerede til deres Dødsdag. Dette er jo en ligefrem Følge af, at Retsrettsfenes Antal indskrænkes fra 131 til 58. Følgelig maa en stor Del af de nuværende Underdommere, Herredsfogder, Birkedommere og Byfogder gaa af, og dernæst, naar man læser Processkommissionens Motiver og Betragtninger over den nye Retsstilstand, vil man jo se, at der ogsaa vil blive en stor Evaluatation, en stor Udømmelse af de overordnede Dommere. Jeg tror derfor, at lige strax, naar denne Processordning træder i Kraft, vil der komme et ukjendt Antal Pensioner ind paa Justitsministe-

riets Konto. Men dernæst er det jo klart, at i Fremtiden vil Pensionsbyrden stige i samme Forhold, som Embedsmændenes Lønninger sættes op; naar Lønningerne til Dommerne i Høiesteret og Landsretterne, til Anklagerne og Underdommerne sættes op i den Hvide, som den ærede Minister foreslaar, vil der jo blive en langt større Pensionsbyrde for Statskassen, efterhaanden som disse Mænd komme paa Pension, og jeg maa ogsaa her gjøre opmærksom paa, at dersom den Mening er rigtig, at det vil blive langt strengere og vanskeligere at være Dommer efter den nye Retsordning end efter den nuværende, vil Afgangen i Dommerstanden blive meget hyppigere, end den har været hidtil. Vi se nu, at Mænd sidde og ere Dommere, indtil de er 80 Aar gamle, hvilket dog maa være langt over den Tid, i hvilken de ville være brugbare efter den nye Retsordnings Principer. Altsaa mener jeg, at, naar man vil kalkule de Udgifter, som den nye Retsordning stiller op med Hensyn til Personerne, maa man nødvendig tage de væsentlige Pensionsbyrder, som kunne ventes, med. — Der er i den høitærede Ministers Motiver til dette Lovforslag et andet Punkt, hvori jeg tror, at den meget ærede Minister regner fejl. Den høitærede Minister siger nemlig, at efter den nye Indretning maa det antages, at Kontorholdsudgifterne til Retsbetjentene ville blive lavere i Fremtiden, end de ere nu. Deri kan jeg ikke se nogen rigtig Grund. Naar nemlig Retsrettsfene blive saa meget større, som de maa blive, hvis Antallet skal indskrænkes til 58, er det efter min Mening ufravigelig nødvendigt, at enhver Retsbetjent faar Mere at bestille, end han nu har. Læger man saa Bestaffenheden, beholde Underdommerne i det væsentlige de samme Forretninger i Fremtiden, som de have for Diebliffet; den eneste Rettelse de faae, er noget med Hensyn til Forhørene, men med Hensyn til alt det øvrige Væsen, som ligger under Retsbetjentene, vil det i alt Væsentligt blive det Samme, ja i flere Henseender faae de Mere at bestille. Der vil jo saaledes med Hensyn til Tvangs Anvendelse ved Eksekution og Auktioner komme flere nye Indretninger frem, som de hidtil have været fri for. Jeg tror derfor, at Kontorholdsudgifterne istedetfor at synke ville stige; men jeg tror tillige, at man ikke kan have nogen bestemt Mening i dette Punkt, inden der er gaaet en Prøvetid med den nye Retsordning. Det er ogsaa det Samme, som den høitærede Minister udtaler baade i Lovtexten og i Motiverne. Jeg tror ogsaa af den Grund, at man for Diebliffet ikke kan sige, hvad Omkostningerne ville blive ved den nye Retsordning. Dernæst findes der i Motiverne et Overslag over, hvad det vil koste for de nye Retsbetjente at holde Medhjælpere paa deres Kontor, og da maa jeg sige, at de Summer, den høitærede Minister opstiller, ere meget for lave.